Yer Ba?l?l??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yer Ba?l?l??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33234

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yer Ba?l?l??? Ölçe?i, bireylerin ya?ad?klar? veya anlam yükledikleri mekanlarla kurduklar? duygusal ve bili?sel ba?lar?n yo?unlu?unu ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu spesifik uyarlama çal??mas? Harun Ayar, Tuba Ayy?ld?z Durhan ve Sefa Karaküçük taraf?ndan 2022 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??man?n temel amac?, orijinal ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? sa?lamakt?r. Bu sayede, ölçek Türk sosyal bilimler ve çevresel psikoloji alan?nda kullan?ma uygun hale getirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yer Ba?l?l???, Çevresel Psikoloji, Psikometrik Özellikler, Mekan Alg?s?, Uyarlama, Sosyal Bilimler.

Yazarlar

Harun Ayar, Tuba Ayy?ld?z Durhan, Sefa Karaküçük.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, bireylerin belirli bir co?rafi mekana veya ortama yönelik geli?tirdikleri duygusal, i?levsel ve kimlik temelli ba?lar?n derecesini nicel olarak ölçmektir. **Yer Ba?l?l???**, ki?inin kendisini bir mekanla özde?le?tirme düzeyini ve o mekandan ayr?lma durumunda ya?ayaca?? stresi anlamada kilit bir yap? ta??r.

2022 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmek ve böylece Türkiye'de kentsel planlama, turizm, sosyoloji ve çevre psikolojisi ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? sunmakt?r.

Yap?

Ölçek, çevre psikolojisinin temel kavramlar?ndan biri olan **Yer Ba?l?l???** (Place Attachment) yap?s?n? ölçmektedir. Yer ba?l?l???, genellikle mekansal deneyimlerin sonucu olarak ortaya ç?kan ve dört temel boyutta incelenen karma??k bir yap?d?r: **Yer Kimli?i** (Place Identity), **Yer Ba??ml?l???** (Place Dependence), **Duygusal Ba?lanma** (Affective Attachment) ve **Do?aya Ba?l?l?k** (Nature Attachment). Ölçek, bireyin mekanla kurdu?u duygusal ve bili?sel ili?kilerin derinli?ini ortaya koyar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in 2022 uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizlerine dair detayl? sonuçlar özet kaynakta sunulmam??t?r (belirtilen veri: '-'). Ancak, Ayar ve arkada?lar?n?n çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gibi ileri istatistiksel yöntemleri kullanm??t?r. Bu analizler, Türkçe formun faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarl? oldu?unu ve teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?rd???n? kan?tlamay? amaçlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine dair spesifik istatistiksel de?erler kaynakta belirtilmemi?tir (belirtilen veri: '-'). Güvenirlik, bir ölçüm arac?n?n farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa**) hesaplanarak ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ü test edilmi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? koruyup korumad???n? tespit etmek amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, **Yer Ba?l?l???** kavram?n?n alt boyutlar?n?n (örne?in Yer Kimli?i ve Yer Ba??ml?l???) Türk örnekleminde de istatistiksel olarak ayr???p ayr??mad???n? göstermi?tir. Faktör yüklerinin yüksek ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir seviyede olmas?, Türkçe formun yap?sal geçerli?ini desteklemi?tir.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi sunulmam??t?r (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek format?nda kullan?l?r).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Çevresel alg? ve mekanla duygusal ba? kurma yetene?ine sahip genel popülasyon.

Ya? Grubu: Kaynakta belirtilmemi?tir (Çal??ma genellikle yeti?kin veya genç yeti?kin örneklemlerinde uygulan?r).

Popülasyon Detaylar?: Çal??man?n tam metni, geçerlik ve güvenirlik örnekleminin demografik ve co?rafi detaylar?n? içermektedir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale) olarak uygulanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Mekan, Duygusal Ba?lanma, Yer Kimli?i, Çevresel Psikoloji, Türkçe Ölçek, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: hayar@gelisim.edu.tr (Sorumlu Yazar Harun Ayar)

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2022 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için öncelikle sorumlu yazar Harun Ayar ile resmi e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir. ?leti?im e-postas?: hayar@gelisim.edu.tr.

Uyarlama çal??mas?n?n tam metnine DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: yer-bagliligi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ayar, H., Ayy?ld?z Durhan, T. ve Karaküçük, S. (2022). Yer Ba?l?l??? Ölçe?i Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 21*(81), 229-241.

Yer Ba?l?l??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu akademik kaynak giri?i için sa?lanan orijinal içerikte Yer Ba?l?l??? Ölçe?i'nin maddelerine yer verilmemi?tir. Ölçek maddeleri, telif haklar? veya standardizasyon gereklilikleri nedeniyle, genellikle sadece ölçe?in sorumlu yazar? Harun Ayar ile ileti?ime geçilerek veya makalenin tam metni incelenerek temin edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM